

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Глобальні проблеми сучасності

Розробник:

Макарець Світлана,

к. іст. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Назва навчальної дисципліни	Глобальні проблеми сучасності міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Макарець Світлана , к. іст. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 458, навчальний корпус № 4 e-mail: svitlana.makarets@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/makarec-svitlana-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти та другий магістерський рівень вищої освіти (галузь знань 21 Ветеринарна медицина)
Спеціальність, спеціалізація	усі спеціальності
Попередні умови для вивчення дисципліни	базові знання з історії, географії, економіки

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: розкриття змісту сучасних глобальних проблем, оцінка їх впливу на життя й діяльність людського суспільства, характеристика негативних явищ, які фіксуються на планеті внаслідок природних процесів та антропогенної діяльності та визначення шляхів їх подолання.

Основні завдання навчальної дисципліни: ознайомлення здобувачів вищої освіти із сутністю глобальних проблем сучасності, причинами їх виникнення; визначення та аналіз регіональних відмінностей глобальних проблем, тенденцій у динаміці їх розвитку, факторів антропогенного впливу; оцінка впливу глобальних проблем сучасності на життєдіяльність людського суспільства, його розвиток та безпеку; ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними положеннями концепцій Нового міжнародного економічного порядку та Сталого розвитку, міжнародними нормативно-правовими документами з співіснування політичних та геоекономічних систем і охорони природного середовища планети; визначення можливих шляхів подолання глобальних проблем сучасності; виховання людини «всесвіту», яка розуміє основні тенденції глобалізації, здатна брати особисту відповідальність за майбутнє не тільки своєї країни, а й планети в цілому.

Компетентності	Програмні результати навчання
<p>ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, вміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності.</p> <p>ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.</p>	<p>ПРН 9. Демонструвати уміння діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поєднувати глибокі професійні знання з фундаментальними моральними, правовими, етичними принципами та естетичними цінностями.</p> <p>ПРН 16. Розуміти загальні та специфічні риси історичного, економічного, політичного та культурного розвитку України, Європи та світу; особливості функціонування, проблемні аспекти та перспективи міжнародних інтеграційних союзів; фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот; характеризувати туристичну галузь різних країн.</p>

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття про глобальні проблеми. Класифікація глобальних проблем.

Тема 2. Інтерсоціальні глобальні проблеми.

Тема 3. Глобальні проблеми в системі «людина-суспільство».

Тема 4. Глобальні проблеми в системі «суспільство-природа».

Тема 5. Проблеми змішаного характеру. Глобальні проблеми наукового характеру. «Малі проблеми».

Тема 6. Шляхи розв'язання глобальних проблем.

Тема 7. Міжнародне регулювання глобальних проблем.

Тема 8. Україна в контексті глобальних проблем сучасної цивілізації.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 90. Кількість кредитів – 3,0. Форма семестрового контролю – залік.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання (денна форма навчання)

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми контролю результатів навчання
ПРН 9. Демонструвати уміння діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поєднувати глибокі професійні знання з фундаментальними моральними, правовими, етичними принципами та естетичними цінностями.	50	50	30	<ul style="list-style-type: none">опитування на семінарських заняттяхрозв'язання тестів
ПРН 16. Розуміти загальні та специфічні риси історичного, економічного, політичного та культурного розвитку України, Європи та світу; особливості функціонування, проблемні аспекти та перспективи міжнародних інтеграційних союзів; фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот; характеризувати туристичну галузь різних країн.	50	50	30	<ul style="list-style-type: none">виконання завдань самостійної роботипідготовка презентації
Разом	100	100	60	

**Критерії успішного опанування програмних результатів навчання
(заочна форма навчання)**

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми контролю результатів навчання
ПРН 9. Демонструвати вміння діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поєднувати глибокі професійні знання з фундаментальними моральними, правовими, етичними принципами та естетичними цінностями.	50	50	30	<ul style="list-style-type: none"> • опитування на семінарських заняттях • розв'язування тестів
ПРН 16. Розуміти загальні та специфічні риси історичного, економічного, політичного та культурного розвитку України, Європи та світу; особливості функціонування, проблемні аспекти та перспективи міжнародних інтеграційних союзів; фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот; характеризувати туристичну галузь різних країн.	50	50	30	<ul style="list-style-type: none"> • виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)
Разом	100	100	60	

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(денна форма навчання)**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування на семінарських заняттях	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	Підготовка презентації	
Тема 1. Поняття про глобальні проблеми. Класифікація глобальних проблем.	5	12	2		7
Тема 2. Інтерсоціальні глобальні проблеми.	5		2		7
Тема 3. Глобальні проблеми в системі «людина-суспільство».	5		2		7
Тема 4. Глобальні проблеми в системі «суспільство-природа».	5		2		7
Тема 5. Проблеми змішаного характеру. Глобальні проблеми наукового характеру. «Малі проблеми».	5		2		19
Тема 6. Шляхи розв'язання глобальних проблем.	5	12	2		7
Тема 7. Міжнародне регулювання глобальних проблем.	-		2		2
Тема 8. Україна в контексті глобальних проблем сучасної цивілізації.	5		2		19
Самостійна робота				25	25
Разом	35	24	16		100

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(заочна форма навчання)**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Опитування на семінарських заняттях	Розв'язування тестів	Індивідуальне завдання (контрольна робота)	
Тема 1. Поняття про глобальні проблеми. Класифікація глобальних проблем.	-	20		-
Тема 2. Інтерсоціальні глобальні проблеми.	-			-
Тема 3. Глобальні проблеми в системі «людина-суспільство».	30			50
Тема 4. Глобальні проблеми в системі «суспільство-природа».	-			-
Тема 5. Проблеми змішаного характеру. Глобальні проблеми наукового характеру. «Малі проблеми».	-			-
Тема 6. Шляхи розв'язання глобальних проблем.	-			-
Тема 7. Міжнародне регулювання глобальних проблем.	-			-
Тема 8. Україна в контексті глобальних проблем сучасної цивілізації.	-			-
Індивідуальне завдання			50	50
Разом	30	20	50	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Буряк П. Ю., Гупало О. Г. Європейська інтеграція та глобальні проблеми сучасності : навч. посіб. Київ : Хай-Тек Прес, 2007. 336 с.
2. Глобальні проблеми світу : атлас. Київ : Картографія, 2009. 144 с.
3. Глобальні проблеми сучасності : підручник / [кол. авт.]; за ред. В. С. Бакірова (голова), А. П. Голікова, О. А. Довгаль, В. А. Пересадько, В. І. Сідорова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. 632 с.
4. Книш М. М., Котик Л. І. Глобальні проблеми людства : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 330 с.
5. Резнікова Н. В. Глобальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин: навч. посіб. Київ : ТОВ «Видавництво «Консультант», 2017. 540 с.
6. Філософія глобальних проблем сучасності : навч. посібн. для студ. вищ. техн. навч. закл / кол. Авторів ; за наук. ред. Арістової А. В. ; упорядн. словн. Волобуєва С. В. Київ : НТУ, 2016. 184 с.

Допоміжні

1. Білоус О. Г. Економічна система глобалізму : монографія. Київ : КНЕУ, 2003. 360 с.
2. Геополітика : енциклопедія / за ред. Є. М. Суліми. Київ : Знання України, 2013. 919 с.
3. Глобалізація і безпека розвитку : монографія / керівн. авт. кол. О. Г. Білорус. Київ : КНЕУ, 2001. 733 с.
4. Глобальна та національна безпека : підручник / авт. кол. : В .І. Абрамов, Г. П. Ситник, В. Ф. Смолянчук та ін. ; за заг. ред. Г. П. Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.
5. Глобальні проблеми в агрономії : навч. посіб. / А. О. Рожков та ін. Харків : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва : Тім Пабліш Груп, 2017. 249 с.
6. Глобальні проблеми сучасності у контексті історико-філософського знання : матеріали міжнар. наук. конф. 15-16 квіт. 2016 р. Одеса-Дніпропетровськ, 2016. 234 с.
7. Гойчук О. І. Продовольча безпека в Україні і світі : монографія. Київ : Наукметодцентр аграр. освіти, 2003. 113 с.
8. Зінченко В. В. Глобалізація і глобалістика : навч. посіб. Львів : «Новий Світ-2000», 2020. 428 с.

9. Ладиченко В. В., Гиренко І. В., Головка Л. О., Вітів В. А. Екологічна політика і право ЄС : навч. посіб. Київ : Видавничий центр НУБіП України. 2019. 363 с.
10. Лук'яненко Д. Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2005. 204 с.
11. Методи оцінки екологічних втрат : монографія / за ред. Л. Г. Мельника та О. І. Корінцевої. Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. 288 с.
12. Микитюк В. М., Скидан О. В. Формування продовольчої безпеки в Україні: регіональний аспект : монографія. Житомир : ДАЕУ, 2005. 247 с.
13. Міжнародні організації : навч. посіб. / за ред. Козака Ю. Г., Ковалевського В. В., Кутайні З. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 440 с.
14. Шевчук В. О. Міжнародна економіка: теорія і практика : підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2016. 663 с.
15. Castree N., Kitchin R., Castree N., Rogers A. A Dictionary of Human Geography. Oxford : Oxford University Press, 2013. 592 p.
16. Human Geography : Landscapes of human activities / J. Fellmann, A. Getis, J. Getis ; [10th ed.]. Boston : McGraw Hill, 2009. 546 p.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Віденська Конвенція про охорону озонного шару. URL : <http://www.ecolife.org.ua/laws/inter/1985/01.php>
2. Декларація Ріо-де-Жанейро Конференції ООН з навколишнього середовища й розвитку. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_455#Text
3. Декларація тисячоліття ООН. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_621#Text
4. Договір про Антарктику. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_224#Text
5. Електронна бібліотека антиглобалістської тематики. URL : <http://www.imperativ.net/news/library.htm>
6. Звіти Світового банку про світовий розвиток. URL : <http://www.worldbank.org>
7. Кіотський протокол до Рамочної конвенції ООН про зміну клімату. URL : http://www.wwf.ru/about/what_we_do/climate/kyoto
8. Монреальський протокол з речовин, що руйнують озонний шар. URL : <http://www.ecolife.org.ua/laws/inter/1987/01.php>
9. Офіційний сайт Інституту проблем глобалізації. URL : <http://www.imperativ.net/iprog/deliagin.htm>
10. Офіційний сайт Міністерства охорони навколишнього природного середовища України URL : <http://www.menr.gov.ua/cgi-bin/go>
11. Офіційний сайт ООН. URL : <http://www.un.org>
12. Офіційний сайт Римського клубу. URL : <http://www.clubofrome.org>
13. Принципи природоохоронної політики. URL : <http://www.ecolife.ru/info/docum/glob-5.shtml>
14. Серія статей про проблеми й форми глобалізаційного розвитку світу. URL : <http://www.patriotica.ru/subjects/globalisation.html>
15. Стокгольмська Декларація ООН із проблем навколишнього середовища. URL : <http://www.ecolife.org.ua/laws/inter/1972/04.php>